

รายงานการประชุม

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ครั้งที่ ๑/๒๕๔๕

วันจันทร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๕ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมอรรถไกว้วที่ मुख ๑ (ชั้น ๑)

อาคารสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑. นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ	ประธานกรรมการ
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	
๒. นายรองพล เจริญพันธุ์	กรรมการ
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	
๓. พลตรี ชาญ โกมลหิรัญ	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักงานกำลังพล กรมเสนาธิการ	
แทนปลัดกระทรวงกลาโหม	
๔. นายสุทธิพร จีระพันธุ์	กรรมการ
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
๕. นางสาวศรีสมบัติ วานิจจะกุล	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง	
แทนปลัดกระทรวงการคลัง	
๖. นายชาคร สุชีวะ	กรรมการ
รองอธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย	
แทนปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	

๗. นายวรารักษ์ ชื่นสามารถ
รองปลัดกระทรวงพาณิชย์
แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๘. นายเฉลิมชัย รัตนจันทร์
ที่ปรึกษากฎหมาย
แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๙. คุณพรทิพย์ จาละ
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๑๐. นางมณฑนา บรรจงเต็ม
ที่ปรึกษากฎหมาย
แทนเลขาธิการ ก.พ.	กรรมการ
๑๑. นางจิราพร บุณนาค
รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
แทนเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑๒. นางอุมาสิวี สอาดเยี่ยม
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	กรรมการ
๑๓. นายไพโรจน์ สาโหมด
นักการข่าว ๕
แทนผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	กรรมการ
๑๔. นางอรรพรรณ ชยางกูร
ที่ปรึกษานักงบประมาณ
แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑๕. นายกิตติศักดิ์ ปรกติ	กรรมการ
๑๖. นายครรชิต มัลลียงส์	กรรมการ
๑๗. นายชูชัย ศุภวงศ์	กรรมการ
๑๘. นายทศพร ศิริสัมพันธ์	กรรมการ

๑๕. นายธีรชัย ณ นคร	กรรมการ
๒๐. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๒๑. นายมานิจ สุขสมจิตร	กรรมการ
๒๒. นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์	กรรมการ
๒๓. นางวนิดา สักการโกศล	ผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	
๒๔. นายนคร เสรีรักษ์	ผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและวิเคราะห์	
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายชังทอง โอภาสศิริวิทย์ เลขานุการ	ติตราชการ
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี	
๒. นายขวัญชัย วสวงศ์ กรรมการ	ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พันเอก ปิยะพล วัฒนกุล	กระทรวงกลาโหม
๒. พันเอก สืบวงศ์ คุ้มพงษ์	กระทรวงกลาโหม
๓. นางสาวพิทยา อินทรบรรลือ	สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
๔. นายจักรพล พิมพายน	สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
๕. นางสาวพงศ์สุธิดา โตเทียนศรี	ช่วยราชการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๖. นางสาวจิตพิสุทธิ์ ไกรประสิทธิ์	ผู้จัดรายการ ๗ ว สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๗. นายเยี่ยมศักดิ์ คุ้มอินทร์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๘. พ.ต.ท.วรวิทย์ วิเชียรสรรค์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๙. นางสาวปณิศา เหลืองวรเมท	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๐. นางภคพิชา จันทศิริ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๑. นายวิริยะ รามสมภพ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๒. นางศิริกุล ปัญญาคิลก	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๓. นางสาวสมฤดี กำป็น	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๔. นายวีระเชษฐ์ จรรยากุล	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๕. นางสาวกมลชนก จงเสถียร	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๖. นายชำนาญ เตือนวีระเดช	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๗. นางสาวฤดี ศรีชะเอม	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๔๔

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ขอให้ที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่วันจันทร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

มติ ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่วันจันทร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ รายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในช่วงเดือนพฤศจิกายน และเดือนธันวาคม ๒๕๔๔ คณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน ได้พิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน

๕๓ เรื่อง ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเป็นที่ยุติแล้ว จำนวน ๔๔ เรื่อง อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๕ เรื่อง

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ในรายงานเรื่อง ร้องเรียนปรากฏว่าเรื่องแทบทั้งหมดเป็นเรื่องที่ยุติแล้ว ซึ่งการยุติเรื่องแสดงว่าไม่มีเหตุที่จะต้องไปวินิจฉัย หรือสั่งการให้ผู้ที่ปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารต้องดำเนินการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งก็น่าจะเป็น ผลดี แต่อีกด้านหนึ่งน่าสังเกตว่า ถ้าหากสามารถดำเนินการเจรจาต่อรองกับหน่วยงานให้ดำเนินการ ตั้งแต่แรก โดยไม่ต้องพิจารณา จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายรองพล เจริญพันธุ์) ชี้แจงว่า ในฐานะประธาน อนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนขอชี้แจงว่า โดยหลักแล้ว ๘๐% ไม่เข้าใจกฎระเบียบ หน่วยงานส่วนใหญ่ก็จะมาชี้แจงแล้วก็ยุติเรื่องไป เมื่ออธิบายให้เข้าใจกฎระเบียบก็รับทราบ และก็ไปเปิดเผยข้อมูล

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ในต่างประเทศ จะมีเจ้าหน้าที่ที่เป็นเหมือนกับฝ่ายสอบสวนของคณะกรรมการดูแลเรื่องนี้ตั้งแต่ต้น ดังนั้น หากสำนักงานฯ ทราบว่าหน่วยงานส่วนใหญ่ไม่เข้าใจกฎระเบียบ ก็ให้คำแนะนำโดยไม่ต้องรอให้ หน่วยงานมาชี้แจง ก็จะช่วยให้เรื่องร้องเรียนรวดเร็วขึ้น

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๒ รายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการ กรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของ หน่วยงานของรัฐ

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในช่วงเดือนพฤศจิกายน และเดือนธันวาคม ๒๕๔๔ คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณี ร้องเรียนให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ได้มีการ พิจารณาเรื่องร้องเรียนให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๖ เรื่อง คณะกรรมการ

เฉพาะกิจฯ ได้ดำเนินการยุติเรื่องร้องเรียนและมีหนังสือแจ้งตอบผู้ร้องแล้ว ๒ เรื่อง คือ เรื่อง พ.ต.อ. สุรพล โคจรสวัสดิ์ ร้องเรียนคำสั่งแจ้งว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารในความครอบครองของอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย และเรื่องนายธีรชัย กอวรกุล ร้องเรียนคำสั่งแจ้งว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารในความครอบครองของกรมบังคับคดี และมีเรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ๔ เรื่อง คือ เรื่อง นายพีระศักดิ์ จันทร์สำราญ ร้องเรียนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องนายสนธิ บุญยัง ร้องเรียนสำนักงานอัยการสูงสุด เรื่องนายธีรชัย กอวรกุล ร้องเรียนกรมธนารักษ์ และเรื่องนางวิมล ปานะถึก ร้องเรียนโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์หนองบัวลำภู

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๓ รายงานผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เดือนพฤศจิกายนและเดือนธันวาคม ๒๕๔๘

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในช่วงเดือนพฤศจิกายนและเดือนธันวาคม ๒๕๔๘ มีผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย รวม ๑๗ เรื่อง คือ คำวินิจฉัยที่ สก. ๑๓๕/๒๕๔๘ – ๑๕๑/๒๕๔๘ และในช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๘ มีผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาการแพทย์และสาธารณสุข รวม ๒ เรื่อง คือ คำวินิจฉัยที่ พส. ๖/๒๕๔๘ – ๗/๒๕๔๘

สำหรับการวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ที่น่าสนใจที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรทราบ ได้แก่ กรณีของนายสันติ ภิรมย์ภักดี กับกรมสรรพสามิต ซึ่งได้อุทธรณ์คำสั่งของกรมสรรพสามิตที่ไม่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่าของสุราเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษี เนื่องจากกรมสรรพสามิตมีระเบียบที่จะไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเกณฑ์คำนวณภาษีให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เรื่องนี้ยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาเศรษฐกิจฯ คณะกรรมการฯ เห็นว่า โดยหลักการแล้วหน่วยงานราชการมีข้อกำหนดหรือหลักเกณฑ์อย่างไรควรจะแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อแสดงถึงความโปร่งใสของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย

๓.๔ รายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์เดือนพฤศจิกายนและเดือนธันวาคม ๒๕๔๔

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในช่วงเดือนพฤศจิกายน และเดือนธันวาคม ๒๕๔๔ คณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์ได้พิจารณาส่งเรื่องให้แก่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ จำนวน ๑๘ เรื่อง

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๕ การขอความร่วมมือสำนักงานสถิติแห่งชาติในการสำรวจความรู้และความพึงพอใจของประชาชนต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประสานขอความร่วมมือกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ ให้ช่วยดำเนินการสำรวจความรู้ของประชาชนว่ามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายข้อมูลข่าวสารมากน้อยแค่ไหน ซึ่งสำนักงานสถิติแห่งชาติได้ดำเนินการสำรวจให้ตามที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ออกแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามได้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการส่งเสริมศึกษาวิจัยและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการแล้ว

จากการสุ่มตัวอย่างของสำนักงานสถิติแห่งชาติจากประชาชนอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ในช่วงระหว่าง ๑ - ๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ ปรากฏผลว่า ประชาชนส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลข่าวสารจากหน่วยราชการจากสื่อมวลชนมากที่สุด เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ โดยในแบบสอบถามกำหนดไว้ ๕ สื่อ คือ สื่อมวลชน สื่อบุคคล เช่น ครู หรือสมาชิกในครัวเรือน สื่อสารโดยตรง อย่างเช่นการไปติดต่อขอเอกสารราชการด้วยตนเอง สื่อเฉพาะกิจ เช่น แผ่นพับ จุลสาร การอบรมสัมมนา และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ปรากฏว่าประชาชนทราบจากสื่อมวลชนมากที่สุด สำหรับจำนวนผู้ที่เคยไปขอใช้ข้อมูลปรากฏว่าประมาณร้อยละ ๓๐ เคยไปขอใช้ข้อมูลจากหน่วยราชการ ในส่วนของความคิดเห็นต่อการให้บริการประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า ได้รับความสะดวกประมาณร้อยละ ๘๔.๓ และด้านความครบถ้วนของข้อมูลข่าวสารประมาณร้อยละ ๘๓.๖ ส่วนเรื่องประชาชนทราบว่ามีความหมายหรือไม่ปรากฏว่า ไม่ทราบว่า

มีกฎหมายถึงร้อยละ ๖๐.๕ และคิดว่าจะไปใช้สิทธิประมาณร้อยละ ๕๘.๗ และคิดว่าได้รับประโยชน์จากกฎหมายในระดับปานกลางถึงมากประมาณร้อยละ ๗๖.๕

ฝ่ายเลขานุการฯ จึงเสนอให้ที่ประชุมทราบเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆ เพื่อการบังคับใช้กฎหมายต่อไป และจะได้นำเรื่องนี้เผยแพร่ทางสื่อต่างๆ ด้วย

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

นายธีรชัย ฒ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า รายงานที่สำนักงานสถิติแห่งชาติทำให้ในครั้งนี้อาจจะยังไม่ค่อยละเอียดมากนัก เนื่องจากคำถามจะมีได้ไม่เกิน ๑๐ คำถาม จึงเห็นว่าถ้ามีงบประมาณที่จะขอให้ทางสำนักงานสถิติแห่งชาติช่วยดำเนินการ โดยมีค่าใช้จ่ายสนับสนุนให้ก็จะได้ข้อมูลที่ละเอียดยิ่งขึ้น

มติ ที่ประชุมรับทราบและมีมติให้ฝ่ายเลขานุการฯ เตรียมจัดทำคำเสนอของบประมาณปี ๒๕๕๐ เพื่อให้สำนักงานสถิติแห่งชาติดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนให้ละเอียดอีกครั้งหนึ่ง

๓.๖ การแจ้งเวียนให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า เรื่องนี้เป็นกรณีที่คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ได้รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนที่ประสบปัญหาในการขอข้อมูลข่าวสารของราชการอยู่สม่ำเสมอ เนื่องจากหน่วยงานของรัฐจะแจ้งว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ ซึ่งคณะกรรมการตามมาตรา ๓๓ ได้ตรวจสอบพบว่า สาเหตุที่หน่วยงานไม่มีข้อมูลข่าวสารเนื่องจากหน่วยงานไม่เคร่งครัดในการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ เช่น เมื่อค้นหาหนังสือไม่พบก็ไม่รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ และไม่ได้จัดหาสำเนามาแทน หรือทำลายเอกสารโดยไม่มีหลักฐานการขออนุมัติทำลายต่อผู้มีอำนาจอนุมัติการทำลาย ดังนั้น ในการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๕/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๘ ที่ประชุมได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ มีหนังสือแจ้งเวียนเรื่องการทำลาย

เอกสารตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ ให้หน่วยงานต่างๆ ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด สำนักนายกรัฐมนตรีโดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ แจ้งเวียนให้ส่วนราชการต่างๆ ถือปฏิบัติเรียบร้อยแล้ว จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

นายกิตติศักดิ์ ปกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า การทำลายหนังสือราชการจะเป็นหน้าที่ของหอจดหมายเหตุแห่งชาติมากกว่าที่จะเป็นหน้าที่ของหน่วยงาน เพียงแต่หน่วยงานต้องจัดแยกประเภทไว้ ซึ่งในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ถ้าเป็นข้อมูลตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ ต้องส่งให้หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร แต่หากอำนาจการทำลายหนังสือเป็นไปตามระเบียบงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ ก็ต้องตรวจสอบเพื่อไม่ให้เกิดเป็นปัญหาขึ้นในอนาคต

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายรองพล เจริญพันธุ์) ชี้แจงว่า จะรับเรื่องนี้ไว้ตรวจสอบ และจะรายงานให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบอีกครั้งหนึ่ง

นายเชิรชัย ณ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ได้ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ ตรวจสอบระเบียบงานสารบรรณฯ ก่อน เนื่องจากระเบียบงานสารบรรณฯ จะห้ามทำลายจนกว่าจะได้หารือหอจดหมายเหตุแห่งชาติก่อน สิ่งที่น่าเป็นห่วงอาจจะไม่ใช่ประเด็นนี้โดยเฉพาะ แต่เป็นภาพลักษณ์ของทางราชการด้วย ในกฎหมายนั้นเปิดช่องให้หัวหน้าส่วนราชการสามารถทำลายข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับในชั้นลับที่สุดได้

นายมานิจ สุขสมจิตร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อมูลว่า ในฐานะประธานคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐเห็นว่า สิ่งที่น่าวิตกเกี่ยวกับเอกสารนอกจากการทำลายเอกสารซึ่งไม่เป็นไปตามระเบียบแล้ว ยังพบข้อบกพร่องในเรื่องอื่นๆ เช่น เรื่องการจัดเก็บที่ไม่ได้ดูแลให้เรียบร้อย เรื่องการย้ายที่ทำงานทำให้เอกสารตกหล่นเสียหาย การย้ายสังกัดของหน่วยราชการ การส่งมอบเอกสารไม่เป็นไปตามระเบียบ การเปลี่ยนหัวหน้าหน่วยงาน เหล่านี้มีผลทำให้เอกสารสูญหายได้

ประธาน ฯ ให้ข้อสังเกตว่า คอไปการใช้เอกสารด้วยกระดาษจะลดน้อยลง แต่จะใช้เป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น จะมีการแก้ไขเรื่องนี้อย่างไร

นายกรรชิต มาลัยวงศ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า เรื่องการใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์นี้ จะมีคณะกรรมการทางด้าน e-Document ซึ่งกำลังพิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ศาลยอมรับเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ รวมทั้งการพิจารณาเรื่อง e-Document อื่นๆ เช่น จะจัดเก็บอย่างไร และเมื่อเก็บแล้วจะนำกลับมาให้เหมือนเดิมได้อย่างไร เอกสารราชการที่จัดทำโดยระบบสารบรรณจะเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างไร

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่เก็บไว้ในรูปอิเล็กทรอนิกส์นั้น เป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ เช่นเดียวกัน จึงอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ การจัดเก็บ การเปิดเผย ตลอดจนการควบคุมความปลอดภัยในกรณีที่เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ก็ต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ การรักษาความปลอดภัยก็ต้องเป็นไปตามระเบียบรักษาความปลอดภัยฯ ซึ่งสำนักงานข่าวกรองแห่งชาติเป็นผู้ดูแล อย่างไรก็ตาม หน่วยงานการเพ็ญจะเริ่มใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการเงิน จึงยังไม่ได้มีการศึกษาวิธีการที่จะจัดเก็บ การตรวจสอบและทำลายหรือลบทิ้งไป จึงเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องรีบศึกษา

นายธีรชัย ฒ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ตามระเบียบงานสารบรรณฯ เมื่อครบอายุการจัดเก็บไม่ว่าจะจัดเก็บที่ส่วนราชการ หรือจัดเก็บที่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ จะมีการตั้งคณะกรรมการทำลาย เมื่อคณะกรรมการทำลายมีความเห็นอย่างไรต้องส่งให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาก่อน ถ้าเป็นเรื่องที่สมควรทำลายก็จะส่งบัญชีรายชื่อไปยังหอจดหมายเหตุแห่งชาติพิจารณาก่อน ยกเว้นเป็นเอกสารที่อยู่ในบัญชีซึ่งตกลงกันไว้ล่วงหน้าแล้ว สิ่งที่น่าเป็นห่วงคือ ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ.๒๕๔๔ ซึ่งปัจจุบันเปิดช่องให้มีการทำลายเอกสารที่เป็นความลับได้ โดยเฉพาะเอกสารในชั้นลับที่สุด

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ได้ให้ความเห็นว่า กรณีระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เปิดช่องให้สามารถทำลายเอกสารชั้นลับที่สุดได้นั้น จะทำได้ก็ต่อเมื่อนายกรัฐมนตรีได้ออกระเบียบเรื่องนี้แล้ว ซึ่งปัจจุบันยังไม่ได้มีการออกกระเปียบดังกล่าว

นายธีรชัย ฒ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ชี้แจงว่า เรื่องนี้เป็นเพียงความคิดเห็น ซึ่งโดยหลักการแล้วข้อมูลข่าวสารจะลับหรือไม่ลับในท้ายที่สุดก็ไม่ควรจะทำลายจนกว่าจะมี

การประเมินคุณค่าแล้ว เพียงแต่ในเรื่องนี้ได้เคยตั้งข้อสังเกตในลักษณะที่ว่า การเปิดช่องให้สามารถทำลายเอกสารชั้นลับที่สุดได้นั้น อาจจะนำไปสู่การทำลายเอกสารบางอย่างซึ่งไม่ควรทำลาย

นายกิตติศักดิ์ ปกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า ในต่างประเทศ เช่นสหรัฐอเมริกา อังกฤษ หรือเยอรมัน ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมอบเอกสารราชการ และ เอกสารส่วนตัว แล้วก็ตั้งเป็นห้องสมุดหรือตั้งเป็นหอจดหมายเหตุ ในช่วงวาระที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อประโยชน์ในการศึกษา ในทางวิชาการ และในทางประวัติศาสตร์ต่อไป และเห็นว่าถ้าเรื่องนี้ทำเป็นแบบแผน หอจดหมายเหตุแห่งชาติก็ควรจะยินดีและจะช่วยทำให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทั้งหลายสบายใจว่า เมื่อใกล้จะถึงเวลากำหนดแล้วจะมีเจ้าหน้าที่ของหอจดหมายเหตุแห่งชาติ มาดำเนินการให้

มติ ที่ประชุมมีมติให้ฝ่ายเลขานุการฯ ตรวจสอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ ในส่วนที่เกี่ยวกับการเก็บรักษาและการทำลายเอกสารราชการและ นำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๘ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้จัดทำร่างรายงานผลการดำเนินงานของ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๘ เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยแบ่ง ออกเป็น ๒ ส่วนสรุปได้ ดังนี้

(๑) ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการซึ่งมี ๑ ด้าน คือ

(๑.๑) ด้านการสอดคล้องให้คำแนะนำและติดตามผลการปฏิบัติงานของ หน่วยงานต่างๆ ของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

(๑.๒) ด้านการจัดทำร่างปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

(๑.๓) ด้านการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้แก่หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรทางสังคมและประชาชนทั่วไป รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ

(๑.๔) ด้านการพิจารณาคำเนิการเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ

(๑.๕) ด้านการตอบข้อหารือ

(๑.๖) ด้านการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์การไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

(๑.๗) ด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

(๒) เป้าหมายการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕

(๒.๑) การเร่งส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญ ประโยชน์และแนวทางการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กับทุกกลุ่มเป้าหมาย

(๒.๒) การใช้กลไกตามกฎหมาย เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการสร้างกระบวนการบริหารที่โปร่งใสและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

(๒.๓) การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศ

(๒.๔) การเพิ่มมาตรการในการออกตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ

(๒.๕) การติดตามผลการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๑ เกี่ยวกับการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทาง Website ของหน่วยงาน

(๒.๖) การจัดให้มีกระบวนการหรือหน่วยรับเรื่องร้องเรียน และเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในส่วนภูมิภาค

(๒.๗) การตรวจสอบระบบการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และกระบวนการนำไปใช้ของหน่วยงานต่าง ๆ

(๒.๘) การขยายผลจากคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานต่าง ๆ

(๒.๙) การสอดคล้องผลักดันให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐมีการปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

(๒.๑๐) การดำเนินการเพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และสนองตอบต่อการให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒.๑๑) การดำเนินการผลักดันร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล พ.ศ. ให้มีผลใช้บังคับและ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒.๑๒) การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาระบบการพิจารณา ดำเนินการเรื่องร้องเรียนและเรื่องการวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้สามารถตอบสนองต่อการคุ้มครองสิทธิของประชาชนให้มีประสิทธิภาพสูงมากยิ่งขึ้นตลอดเวลา

(๒.๑๓) การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

(๒.๑๔) การดำเนินการให้คำแนะนำและตอบข้อหารือของหน่วยงานต่างๆ ในการปรับปรุงพัฒนา การให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนมากขึ้น

ฝ่ายเลขานุการฯ จึงขอเสนอร่างรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๘ เพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาเห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

นายเชิรชัย ณ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) มีข้อสังเกตว่า จากรายงานการตรวจเยี่ยมศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐที่พบว่า การทำดัชนีข้อมูลข่าวสารอยู่ในเกณฑ์ซึ่งไม่น่าพอใจ นั้นเห็นว่า ในปัจจุบัน เริ่มมีการใช้อีเล็กทรอนิกส์เข้ามาเกี่ยวข้อง จึงควรมีการศึกษาหาแนวทางการจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจน ถ้าต่างฝ่ายต่างทำอาจจะมีปัญหาในเรื่องของการเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพราะในทางปฏิบัติ ส่วนราชการจะมีแนวทางปฏิบัติในการจัดกลุ่มข้อมูลข่าวสารแบ่งเป็นหมวดหมู่ อยู่แล้ว จึงเห็นว่าควรจะมีการศึกษาเพื่อทำให้เป็นระบบเดียวกัน และเมื่อพิจารณารายละเอียดใน

รายงานผลการดำเนินงานฯ จะเห็นว่า มีกิจกรรมหลายๆ กิจกรรมที่ได้รับเงินสนับสนุนจากที่อื่นมาใช้ในการทำกิจกรรม จึงมีข้อสังเกตว่าสัดส่วนของเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากที่อื่นกับเงินงบประมาณของราชการที่มีอยู่มีความสัมพันธ์แตกต่างกันมากน้อยแค่ไหน

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นายนคร เสรีรักษ์) ชี้แจงว่า จากการออกไปตรวจเยี่ยมศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ พบว่า ลักษณะการจัดข้อมูลหรือการจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารในศูนย์ฯ สามารถจำแนกได้เป็น ๓ ประเภท คือ การแยกประเภทการเก็บเอกสารตามหน่วยงาน บางหน่วยงานจะแยกตามประเภทของเนื้อหา และบางหน่วยงานแยกตามประเภทเอกสารตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ สำหรับหน่วยงานที่ยังไม่มีการจัดทำดัชนีไว้ คณะที่ออกไปตรวจเยี่ยมก็จะให้คำแนะนำว่า ขอให้ยึดหลักการจัดข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๕ ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งได้กำหนดเป็นกรอบที่ชัดเจนว่า จะต้องต้องมีข้อมูลอะไรบ้างที่ต้องจัดเอาไว้ให้ประชาชนสามารถเข้ามาตรวจสอบได้ด้วยตนเอง

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้ชี้แจงว่า ส่วนใหญ่งบประมาณที่ใช้เป็นงบประมาณที่ขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ และส่วนใหญ่จะใช้ในเรื่องของการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เป็นหลัก โดยได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิวิเทศพัฒนา ในการขอรับการสนับสนุนจากสถาบันเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศแห่งประเทศไทยแคนาดา (CIDA) ปีละประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนงบประมาณที่ได้จากรัฐบาลปีหนึ่งประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท

นายทศพร สิริสัมพันธ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ในรายงานผลการดำเนินงานปี ๒๕๔๘ ในส่วนที่เป็นเป้าหมายของการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในปี ๒๕๔๘ ซึ่งมี ๑๔ ประเด็นนั้น เห็นว่าควรจะต้องแยกแยะเป้าหมายให้ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ และการกำหนดทรัพยากรต่อไป

นายกิตติศักดิ์ ปรกิติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า ควรนำผลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนของสำนักงานสถิติแห่งชาติ มาประกอบในรายงานผลการปฏิบัติงานฯ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบด้วย รวมทั้งในการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่พบว่าประชาชนอยากใช้สิทธิแต่ไม่รู้ว่ามีกฎหมายฉบับนี้ให้สิทธิกับประชาชนนั้นเห็นว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่และเป็นนโยบายที่สำคัญ การจะทำให้ประชาชนรู้ถึงสิทธิของตนและเข้ามามีส่วนร่วมได้ต้องมีการประชาสัมพันธ์ ซึ่งสำนักงานฯ ควรมีนโยบายที่จะเผยแพร่กฎหมายนี้ผ่านทางโทรทัศน์อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น คณะกรรมการฯ คงจะต้องดูแลในเรื่องงบประมาณและบุคลากรของสำนักงานฯ ด้วยว่า

มีเพียงพอหรือไม่ งานของฝ่ายเลขานุการฯ หรือสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ควรจะต้องมีการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมอะไรเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ประธาน ฯ ให้ความเห็นว่า เรื่องงบประมาณปี ๒๕๕๕ ที่ได้มาแล้ว ส่วนใหญ่ เป็นเรื่องเบี้ยประชุมกรรมการ แต่เป้าหมายหลักเป็นเรื่องของการเผยแพร่ความรู้ ขณะนั้นนโยบายของรัฐบาลจะมีช่องของสถานีโทรทัศน์ที่เป็นของรัฐบาล (G-Channel) จึงน่าจะเป็นเครื่องมือหรือช่องทางที่จะเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ รวมทั้งการจัดซื้อจัดจ้างในทุกระดับ รวมไปถึงการทำตัววิ่งหรือการขอความร่วมมือในการประชาสัมพันธ์ในช่วงข่าวบริการสาธารณะของช่องอื่นๆ เพราะฉะนั้น แผนการประชาสัมพันธ์ที่เคยพิจารณากันไว้จะเป็นเป้าหมายได้ ส่วนเรื่องดัชนีชี้วัด ถ้าสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการสามารถพัฒนาดัชนีในเรื่องของความโปร่งใส ขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน รวมทั้งเรื่องงานสารบรรณ อาจจะกำหนดเป็นเป้าหมายหนึ่งของการทำงานในปี ๒๕๕๕ นี้ ซึ่งควรจะอยู่ในรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการด้วย

นางอรรพรรณ ขยางกูร (ผู้แทนสำนักงานประมาณ) ให้ความเห็นว่า เห็นด้วยที่จะต้องมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนว่า มีเป้าหมายจะดำเนินการอะไรในปี ๒๕๕๐ โดยเปรียบเทียบกับปี ๒๕๔๙ เพื่อให้เห็นว่ามีความเคลื่อนไหวตัวขึ้นสูงขึ้นอย่างไร ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับงบประมาณที่จะขอเพิ่มขึ้น เพราะฉะนั้น ถ้าทำให้ชัดเจนการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณปี ๒๕๕๐ ก็น่าจะได้รับ การพิจารณาที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

นายเชิธรชัย ณ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) มีข้อสังเกตว่า งบประมาณที่ เกี่ยวข้องกับการจัดพิมพ์เอกสาร เช่น การจัดพิมพ์รายงานประจำปี การจัดพิมพ์คำวินิจฉัย ควรจะเป็น งบประมาณซึ่งต้องได้รับการจัดสรรไว้เป็นงบประมาณประจำ แต่ในทางปฏิบัติปรากฏว่างบประมาณ ในส่วนนี้จะอยู่ในกลุ่มของการประชาสัมพันธ์ซึ่งถูกตัดได้

ประธาน ฯ ให้ความเห็นว่า เรื่องนี้จะต้องปรึกษาสำนักงานประมาณ และจะช่วย ผลักดันเรื่องนี้เพราะเห็นว่า การประชาสัมพันธ์โดยการจัดพิมพ์เอกสารจะเป็นหลักฐานทางราชการที่ สามารถเผยแพร่ไปยังส่วนราชการต่างๆ ได้ จึงควรที่จะกำหนดเป้าหมายโดยวางระบบอิเล็กทรอนิกส์ ควบคู่กันไปเพราะสามารถเข้าถึงได้ทันที

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้ชี้แจงว่า ปัญหาที่พบในเรื่องของ การขาดความรู้ความเข้าใจของหน่วยงานของรัฐ และประชาชนทั่วไป เป็นปัญหาที่ทำให้สำนักงานต้อง ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาสำคัญที่ไม่สามารถ

กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในเรื่องนี้ได้ เนื่องจากงบประมาณเป็นหลัก แม้จะพยายามใช้วิธีที่เผยแพร่ โดยไม่ต้องใช้งบประมาณ เช่น เรื่องของการขอความร่วมมือจากสื่อต่างๆ แต่ก็ทำได้ในขอบเขตจำกัด และในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา สามารถทำได้มากขึ้นด้วยเงินจากมูลนิธิวิเทศพัฒนาที่ให้ปีละ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทำให้สามารถผลิตสื่อต่างๆ เป็นหนังสือออกเผยแพร่ได้ ที่สำคัญ เรื่องของการประชุมของ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยเฉพาะคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นองค์กรซึ่งช่วยเยียวยาสิทธิของประชาชนกรณีที่ถูกปฏิเสธจากหน่วยงานของรัฐ ที่ต้องมีการประชุมตามกฎหมาย แต่งบประมาณเบี้ยประชุมที่ได้รับในปี ๒๕๕๕ ได้รับเพียงครั้งเดียว งบประมาณสำหรับเบี้ยประชุมกรรมการฯ จะหมดประมาณกลางปี ๒๕๕๕ นี้

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า นโยบายของรัฐบาลในเรื่องของความโปร่งใส เป็นนโยบายที่สำคัญมากเพราะประเทศไทยกำลังเดินไปสู่การพัฒนา ศักยภาพการแข่งขัน ประชาชนสามารถอาศัยกลไกของรัฐที่จะสืบหาข้อมูลต่างๆ และพัฒนาศักยภาพ การแข่งขันได้ ถ้าสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการสามารถกระตุ้นความอยากรู้ของ ประชาชนได้ก็จะเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของคนในชาติมากขึ้น จึงขอสนับสนุนเรื่องการจัดสรร งบประมาณให้กับสำนักงาน

ประธาน ฯ ให้ความเห็นว่า ควรจะมีการพัฒนาด้านนี้ซึ่งจะต้องมีการร่วมมือกัน เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนการของงบประมาณปี ๒๕๕๐ และเห็นว่าในรายงานผลการปฏิบัติงานฯ ฉบับนี้ ควรจะมีข้อสังเกตและความเห็นของท่านกรรมการแต่ละท่านไว้ด้วย

นายทศพร ศิริสัมพันธ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า ควรเขียนเป็น โครงการพิเศษจะมีโอกาสได้งบประมาณมากกว่า เพราะปีที่ผ่านมา งบประมาณนี้จะรวมอยู่กับงบประจำ ของสำนักงานฯ ถ้าเสนอเป็น โครงการพิเศษว่าจะทำเรื่องดัชนีชี้วัด เรื่องการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ก็อาจจะ มีโอกาสได้รับงบประมาณมากขึ้น สามารถขับเคลื่อนเรื่องที่จะทำได้ดียิ่งขึ้นไป

ประธาน ฯ ให้ความเห็นว่า ให้นำข้อสังเกตเหล่านี้รวมเข้าไปในข้อสังเกตใน รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี แล้วเน้นให้เห็นว่าเป็นเรื่องที่จะทำได้ด้วยโดยสามารถมองไปอนาคต ได้ว่าจะทำอะไรต่อ

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า ควรเสนอ คล้ายๆ เป็นคำขวัญที่สำนักงานจะดำเนินการต่อไปในเวลาข้างหน้า เช่น พัฒนาศักยภาพการแข่งขัน ผ่านการใช้สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร (Competitiveness through access information) ซึ่งต้องมีการณรงค์

แนวคิดนี้ให้เกิดขึ้นในภาคธุรกิจ ภาคพาณิชย์ ภาคการศึกษา ภาคราชการ ถ้าทำอย่างนี้จะมีการตื่นตัว อันจะทำให้เกิดการกระตุ้นในทางเศรษฐกิจอย่างมากและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

นายเชิรชัย ณ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ควรจะกำหนดหน้าที่ในอนาคตให้เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในเรื่องของการรับรองความโปร่งใสให้กับส่วนราชการ ถ้าเริ่มต้นจากการหาตัวชี้วัดได้ก็น่าจะเป็นภารกิจที่สำคัญ

นายมานิจ สุขสมจิตร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า นอกจากการพิจารณาเรื่องงบประมาณแล้ว ควรพิจารณาเรื่องบุคลากรที่จะมาทำงานด้านการประชาสัมพันธ์ ซึ่งสำนักงานฯ ยังไม่มีผู้ที่มีคุณวุฒิที่จะทำงานด้านการประชาสัมพันธ์ การนำเจ้าหน้าที่ด้านอื่นซึ่งมีงานเต็มมืออยู่แล้วมาทำก็ได้ไม่เต็มที่ สำหรับเป้าหมายที่จะทำในปีถัดไปจะอยู่ในระเบียบวาระหน้า ๓๖-๓๘ การเร่งส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญ ประโยชน์ และแนวทางการใช้สิทธิ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กับทุกกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งก็ใช้งบประมาณอย่างจำกัดมาก โดยงบประมาณแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ งบประมาณปกติ งบประมาณที่จะได้รับความช่วยเหลือจากมูลนิธิวิเทศพัฒนา และการขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมนักวิทยุและโทรทัศน์แห่งประเทศไทย เป็นต้น ซึ่งถ้าคิดเงินก็เป็นเงินจำนวนมากพอสมควร ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการทำงานเป็นการขอความอนุเคราะห์มากกว่าการใช้งบประมาณซึ่งมีอย่างจำกัด แม้แต่ค่าใช้จ่ายประชุมก็จะมี จึงควรพิจารณาทั้งเรื่องงบประมาณค่าใช้จ่ายและเรื่องบุคลากรที่จะมาทำงานด้านนี้ด้วย

ประธาน ฯ ได้ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับข้อสังเกตของกรรมการฯ เพิ่มไว้ในรายงานผลการปฏิบัติงานฯ โดยประธานและปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะรับไปพิจารณาดำเนินการ เสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) เสนอว่า ถ้ากรรมการฯ จะมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมให้แจ้งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ภายในสัปดาห์หน้า ถ้าไม่มีเพิ่มเติมก็จะปรับตามข้อแนะนำของคณะกรรมการฯ

มติ ที่ประชุมมีมติ ดังนี้

๑. ให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ พิจารณาเรื่องการจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานรัฐให้เป็นระบบเดียวกัน

๒. ให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการนำผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และความเห็นของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ในรายงานผลการดำเนินงานของ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมอบให้ประธานและปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้พิจารณาประเด็นความเห็นของกรรมการฯ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๓. ในส่วนเป้าหมายควรจัดทำแผนปฏิบัติการให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม

๔. ถ้ากรรมการมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมให้แจ้งฝ่ายเลขานุการภายใน ๑ สัปดาห์

๔.๒ การนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้มิตินในเรื่องการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า เพื่อเป็นการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ฝ่ายเลขานุการฯ เห็นสมควรมีการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมิตินในเรื่องต่างๆ ที่มีผลให้หน่วยงานของรัฐจะต้องปฏิบัติ ในคราวเดียวกับการรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยได้พิจารณาเห็นว่า ในการปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการกับกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาประเทศ” ของรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุรนันทน์ เวชชาชีวะ) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการประชุมสัมมนาผู้บริหารระดับสูงซึ่งรับผิดชอบงานด้านข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๘ ณ ห้องประชุม ESCAP HALL อาคารสหประชาชาติ ได้มีการกล่าวถึงตัวชี้วัดประสิทธิภาพของหน่วยงานราชการตอนหนึ่งว่า “ในการปฏิรูประบบราชการจะมีการประเมินผลการให้คะแนนหน่วยงานราชการที่มีประสิทธิภาพโดยมีเครื่องชี้วัดที่ชัดเจน” จึงเห็นว่าสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ควรจะได้หารือร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ในการนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพของ

หน่วยงานราชการด้วย และโดยที่มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ นำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทาง Website ของหน่วยงาน เป็นมติคณะรัฐมนตรีที่สอดคล้องกับแนวทางดังกล่าว ฝ่ายเลขานุการฯ จึงพิจารณาเห็นว่า เพื่อให้การนำเรื่องความโปร่งใสเรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพของหน่วยงาน และเพื่อให้การปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ มีผลเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ จึงเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) นำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ของหน่วยงานราชการทุกแห่งด้วย จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

นายทศพร ศิริสัมพันธ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า เห็นด้วยกับการกำหนดเรื่องการให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาสอบราคาและผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างเผยแพร่ทาง Website ของหน่วยงาน เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการปฏิบัติงานของหน่วยราชการด้วยและเห็นว่าเรื่องนี้มีประเด็นทางเทคนิคมากพอสมควร โดยเฉพาะประเด็นที่จะสร้างตัวชี้วัดความโปร่งใสในการกำหนดระดับของหน่วยงานที่มีความโปร่งใส ซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดที่ดีกว่าการนำข้อมูลใส่ใน Website จึงต้องขอให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจัดทำข้อมูลเพิ่มเติมให้ชัดเจนด้วยว่า ตัวชี้วัดที่เหมาะสมจะเป็นอย่างไร จะให้คะแนนและวัดขนาดของความโปร่งใสในหน่วยงานต่างๆ อย่างไรด้วย

นายกิตติศักดิ์ ปกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า เห็นด้วยกับประเด็นการพัฒนาหน่วยงานด้านความโปร่งใส การกำหนดระดับของหน่วยงานที่มีความโปร่งใสแต่ควรจะต้องพิจารณาใน ๒ ด้าน คือ ไม่ใช่เฉพาะรับรองเรื่องความโปร่งใสแต่ต้องมีเรื่องของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้วย การจะไปสู่จุดนั้นได้ต้องมีมติคณะรัฐมนตรีสนับสนุน โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรจัดทำแผนให้ชัดเจน อาจใช้เวลา ๕ ปี ทำให้เสมือนเป็นสถาบันด้านความโปร่งใส (Transparency Academy) และสถาบันด้านความเป็นส่วนตัว (Privacy Academy) เพื่อจะให้เจ้าหน้าที่หน่วยราชการได้พัฒนาตัวเองให้มีความเชี่ยวชาญเพื่อจะขึ้นไปในตำแหน่งที่สูงขึ้น และจะขยายตัวรวมไปถึงความโปร่งใสในท้องถิ่นต่างจังหวัดด้วย

นายเชิรชัย ณ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า เรื่องในลักษณะนี้ คณะอนุกรรมการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ให้รางวัลหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้นำเรื่องของการมีส่วนร่วมไปใส่ในตัวชี้วัด และในเรื่องการนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคาเผยแพร่ ก็เป็นเอกสารที่จะให้คะแนนหน่วยงานด้วย จึงอยากให้สำนักงานฯ ประสานหาข้อมูลในส่วนนี้ไว้ ด้วย

มติ ที่ประชุมมีมติให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้จัดทำค่านิยมของตัวชี้วัดเกณฑ์การให้คะแนนและวัดขนาดของความโปร่งใสในหน่วยงานต่างๆ และประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการต่อไป
๒. ให้พิจารณาการนำเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นตัวชี้วัดด้วย

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

๕.๑ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพข่าวเหยื่ออาชญากรรมของสื่อมวลชน

ผู้ช่วยเลขาธิการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า สืบเนื่องจากการที่นายกิตติศักดิ์ ปรกติ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ แจ้งประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ขอให้ให้นำเรื่องเสนอที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณากรณีตามที่ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อมวลชน ซึ่งมีหลายเรื่องที่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลคดีของหน่วยงานของรัฐ เช่น เจ้าพนักงานสอบสวน โรงพยาบาล และการเผยแพร่ภาพข่าวของสื่อมวลชนในลักษณะที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวตามรัฐธรรมนูญ และสิทธิในข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของเหยื่ออาชญากรรมหลายกรณี เช่น กรณีนักท่องเที่ยวชาวอังกฤษถูกฆาตกรรมที่จังหวัดกาญจนบุรี เจ้าพนักงานสอบสวนและโรงพยาบาลได้ปล่อยให้มีการถ่ายภาพผู้ตายและนำมาเผยแพร่ในลักษณะที่ไม่สมควร และกรณีฆ่าตัดคอในลักษณะโหดร้าย โดยคนร้ายจับผู้ตายเปลือยกาย ใส่ถุงยูเอมไอไว้หลังแล้วมาตัดคอ ซึ่งแพทย์ผู้ควบคุมการตรวจรักษาในโรงพยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในหน่วยงานของรัฐนั้น ควรสั่งไม่ให้เปิดเผยข้อมูลต่อข้างภาพ หรือเปิดเผยโดยมีเงื่อนไขให้ต้องทำการปกปิดส่วนที่ไม่สมควร

จึงเห็นควรเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณากำหนดมาตรการที่เหมาะสมหรือเสนอคณะรัฐมนตรีให้กำหนดแนวทางปฏิบัติแก่หน่วยงานของรัฐต่อไป

ที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๗ ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว มีมติ ดังนี้

(๑) สมควรมีการกำหนดมาตรการแก้ไข กรณีการเผยแพร่ภาพข่าวเหยื่ออาชญากรรมของสื่อมวลชน ในลักษณะที่อาจเป็นการล่วงละเมิดในความเป็นส่วนตัวและนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรการในเรื่องนี้

(๒) ให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับไปพิจารณาปรึกษารื้อกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งสื่อมวลชน เพื่อหาแนวทางและนำข้อสรุปเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาต่อไป

(๓) สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้เชิญผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และผู้แทนสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ร่วมประชุมเพื่อปรึกษารื้อเรื่องดังกล่าว เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยมีผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายชังทอง โอภาศิริวิทย์) เลขานุการคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นประธานการประชุม

ที่ประชุมได้มีมติให้ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้แทนสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ผู้แทนสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ประมวลระเบียบปฏิบัติที่มีอยู่แล้วรวมทั้งกรณีตัวอย่าง ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการรวบรวมเพื่อนำมาประมวลเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาต่อไป

(๔) ในการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๗/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ที่ประชุมมีมติให้ฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวม และประมวลกฎระเบียบปฏิบัติ มาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อคัดค้าน และกรณีตัวอย่างของปัญหาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและให้เชิญเจ้าของหนังสือพิมพ์ ผู้บริหารสถานีโทรทัศน์ ผู้แทนมูลนิธิ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มาร่วมประชุมกับคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นต่อไป

(๕) ในการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๘/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๑ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้เชิญผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ผู้บริหารของหนังสือพิมพ์ ผู้บริหารสถานีโทรทัศน์ ผู้แทนมูลนิธิ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และองค์กรที่เกี่ยวข้อง มาร่วมประชุมปรึกษาหารือกับคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ รวม ๑๗ หน่วยงาน ซึ่งที่ประชุมได้มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ พิจารณาแนวทางปฏิบัติเรื่องการเผยแพร่ภาพข่าวของสื่อมวลชนในลักษณะที่อาจเป็นการล่วงละเมิดในความเป็นส่วนตัวตามรัฐธรรมนูญและข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของประชาชนขึ้น ประกอบด้วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน มีผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ เป็นอนุกรรมการ ได้แก่ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สมาคมนักวิทยุและโทรทัศน์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อร่วมกันหาแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมและอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย และนำเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาต่อไป

(๖) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการลงนามในคำสั่งที่ ๘/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๑ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาเรื่องการเผยแพร่ภาพข่าวเหยื่ออาชญากรรมของสื่อมวลชน เพื่อพิจารณาศึกษาข้อเท็จจริง และกำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพข่าวของสื่อมวลชน เพื่อป้องกันมิให้เกิดการละเมิดความเป็นส่วนตัวตามรัฐธรรมนูญ และสิทธิในข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้ตกเป็นข่าว และให้รายงานการดำเนินการให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบ

คณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาเรื่องการเผยแพร่ภาพข่าวเหยื่ออาชญากรรมของสื่อมวลชนได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๕ เพื่อพิจารณาหาแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้ ซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรมีการดำเนินการ ดังนี้

(๖.๑) ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รับไปพิจารณาแก้ไขคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๘๕๕/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ในส่วนที่เกี่ยวกับการห้ามนำสื่อมวลชนทุกแขนงไปทำข่าวหรือถ่ายภาพในขณะเข้าปฏิบัติการตรวจค้นจับกุม และการห้ามอนุญาตหรือจัดให้

สื่อมวลชนทุกแขนงถ่ายภาพ สัมภาษณ์หรือให้ข่าว

(๖.๒) ให้กระทรวงสาธารณสุข แจ้งกำชับโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลของรัฐในการห้ามสื่อมวลชนถ่ายภาพผู้ป่วย รวมทั้งขอความร่วมมือโรงพยาบาลของเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ด้วย

(๖.๓) ให้สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักวิทยุและโทรทัศน์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ขอความร่วมมือจากสื่อและกำชับให้สื่อปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและจริยธรรมแห่งวิชาชีพอย่างเคร่งครัด รวมทั้งขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมสอบสวนคดีพิเศษ พิจารณาออกระเบียบปฏิบัติของหน่วยงาน เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดการละเมิดความเป็นอยู่ส่วนตัวตามรัฐธรรมนูญ และสิทธิในข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้ตกเป็นข่าว

(๖.๔) ควรมีการรณรงค์ให้เห็นคุณค่าของความเป็นส่วนตัว ผลกระทบต่อชื่อเสียง เกียรติยศและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง สื่อมวลชน และสถาบันการศึกษา โดยให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจัดสัมมนาเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาเรื่องการเผยแพร่ภาพข่าวเหยื่ออาชญากรรมของสื่อมวลชนจะมีการพิจารณาในรายละเอียดของการรณรงค์ในเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง ฝ่ายเลขานุการฯ จึงขอเสนอแนวทางการดำเนินการของคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาเรื่องการเผยแพร่ภาพข่าวเหยื่ออาชญากรรมของสื่อมวลชนดังกล่าวให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายรองพล เจริญพันธุ์) ได้ชี้แจงให้ที่ประชุมทราบ ว่า คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาเห็นว่า เหยื่ออาชญากรรมเป็นวัตถุพยานอย่างหนึ่ง และเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวน เพราะฉะนั้น ถ้าให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติแก้ไขคำสั่งที่ ๘๕๕/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ในส่วนที่เกี่ยวกับข้อ ๒.๓ ว่าห้ามมิให้ให้สื่อมวลชนทุกแขนงไปทำข่าว และถ่ายภาพอาชญากรรมก็จะสอดคล้องกับมาตรา ๑๕ ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่มีบทบัญญัติเป็นการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กรณีสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

ก็เช่นเดียวกัน สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติได้ออกข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมของสื่อ พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ใน ข้อ ๑๕ และข้อ ๑๗ ถ้าสื่อทุกชนิดปฏิบัติตามจริยธรรมข้อบังคับ และจริยธรรมวิชาชีพดังกล่าวก็น่าจะเพียงพอ

นายกิตติศักดิ์ ปกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า จากการไปบรรยายในหลักสูตรต่างๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติก็รู้สึกจะได้รับผลกระทบอย่างยิ่ง การที่พนักงานสอบสวน ถูกห้ามโดยระเบียบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติอาจจะทำให้กระทบต่อการดำเนินการในฐานะเจ้าพนักงานสอบสวน ซึ่งบางครั้งจำเป็นต้องใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือ อย่างไรก็ตามได้พยายามชี้แจงว่า ประเด็นเรื่องการคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในหน้าที่ของเจ้าพนักงานสอบสวนเป็นไปตามกฎหมายวิธีพิจารณาทางอาญา ซึ่งข้อบังคับหรือระเบียบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่ตัดอำนาจของเจ้าพนักงานสอบสวนดังกล่าว แต่จะไปตัดอำนาจหรือไปกำหนดวินัยของเจ้าพนักงานสอบสวนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ได้มีการพิจารณาประเด็นนี้ด้วยหรือไม่

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายรองพล เจริญพันธุ์) ชี้แจงว่า คณะอนุกรรมการฯ ไม่ได้มีการพิจารณาเรื่องนี้ แต่จะพิจารณาจากภาพถ่ายว่าเป็นภาพที่ไม่เหมาะสมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสอบสวน

นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เคยมีการพิจารณาเรื่องนี้มาแล้ว และเห็นว่าเรื่องนี้ต้องมองในภาพกว้าง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคสื่อมวลชนด้วยว่า เรื่องการทำข่าวไม่ว่าข่าวการเมือง ข่าวอาชญากรรม หรือข่าวต่างๆ ปัจจุบันนี้ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าสื่อมวลชนก็เป็นส่วนหนึ่งของทุกเรื่อง การห้ามในลักษณะดังกล่าวอาจจะเกิดปัญหายืดเยื้อและบานปลาย ซึ่งสื่อเองก็มีสภาการหนังสือพิมพ์ หรือสมาคมผู้สื่อข่าว ซึ่งองค์กรเหล่านี้ก็มีระเบียบปฏิบัติของตนเองอยู่แล้ว จึงควรใช้การประสานขอความร่วมมือให้ดูแลควบคุมในเรื่องนี้

นายมานิจ สุขสมจิตร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า ตามคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๘๘๕/๒๕๔๘ นั้น สื่อมวลชนส่วนใหญ่ก็เห็นด้วย เพราะเป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฯ ที่ให้ความคุ้มครองในการที่สื่อมวลชนจะเข้าไปละเมิดความเป็นส่วนตัวของผู้อื่น และสอดคล้องกับข้อบังคับโดยจริยธรรมวิชาชีพของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติที่มีถ้อยคำว่าจะเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ต้องหา และในคำสั่งข้อ ๒.๓ ได้ห้ามอนุญาตให้ผู้ต้องหาให้สัมภาษณ์ ซึ่งกรณีนี้

ได้มีการโต้แย้งกับผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่า การที่ผู้ต้องหาอยากจะพูดกับสื่อที่สำนักงานตำรวจไม่น่าจะมีสิทธิห้ามเพราะถือเป็นสิทธิที่ผู้ต้องหาจะแสดงความบริสุทธิ์ เพียงแต่ตำรวจไม่ต้องไปจัดแถลงข่าวหรือไปจับให้ผู้ถูกกล่าวหาเงยหน้าขึ้น ซึ่งขณะนี้ยังไม่ได้มีการแก้ไขในเรื่องนี้

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายรองพล เจริญพันธุ์) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติก็มีความเห็นสอดคล้องกันว่าควรแก้ไขข้อ ๒.๓ ของคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๘๘๕/๒๕๔๘ โดยการเพิ่มการห้ามทำข่าวหรือถ่ายภาพเหยื่ออาชญากรรม ซึ่งสอดคล้องกับจรรยาบรรณของสภาหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

นายกิตติศักดิ์ ปกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า วัตถุประสงค์ของกฎหมายข้อมูลข่าวสารที่ส่งไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นการคุ้มครองสิทธิของประชาชนที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร แต่อีกด้านหนึ่งเพื่อคุ้มครองความเป็นอยู่ส่วนตัวตามรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นถ้าผู้ต้องหายินยอมให้สัมภาษณ์และหนังสือพิมพ์ยินยอมที่จะสัมภาษณ์ ในขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าไม่มีผลกระทบต่อคดีก็ทำได้ โดยแก้ไขข้อ ๒.๓ และ ๒.๔ ว่า เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้ต้องหาหรือเหยื่ออาชญากรรมก่อนที่จะดำเนินการโดยแน่ชัด เพราะฉะนั้น โดยหลักการแล้วถ้าผู้ต้องหาอยากให้การก็ควรจะอนุญาตได้ และตำรวจก็มีอำนาจที่จะแทรกแซงได้ในกรณีที่เห็นว่ามีผลกระทบต่อคดีซึ่งเป็นประเด็นที่จะฟ้องร้องกันต่อไปว่าผู้ถูกกล่าวหาสิทธิเพียงใดในการแสดงความคิดเห็นต่อสื่อมวลชน

มติ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการเฉพาะกิจฯ โดยให้เพิ่มเติมความเห็นของคณะกรรมการฯ แจ้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติด้วย ดังนี้

๑. ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติแก้ไขคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๘๘๕/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ข้อ ๒.๓ โดยเพิ่มในส่วนที่เกี่ยวกับการห้ามนำสื่อมวลชนทุกแขนงไปทำข่าวหรือถ่ายภาพเหยื่ออาชญากรรม

๒. ให้กระทรวงสาธารณสุข แจ้งกำชับโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลของรัฐ ในการห้ามสื่อมวลชนถ่ายภาพเหยื่ออาชญากรรม รวมทั้งขอความร่วมมือโรงพยาบาลของเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ด้วย

๓. ให้สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักวิทยุและโทรทัศน์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ขอความร่วมมือจากสื่อและกำชับให้สื่อปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและจรรยาบรรณแห่ง

วิชาชีพข้อ ๑๕ และข้อ ๑๗ อย่างเคร่งครัด รวมทั้งขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงสาธารณสุข กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมสอบสวนคดีพิเศษ พิจารณาออกระเบียบปฏิบัติของหน่วยงาน เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดการละเมิดความเป็นอยู่ส่วนตัวตามรัฐธรรมนูญและสิทธิในข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้ตกเป็นข่าว

๔. ให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จัดรณรงค์ให้เห็นคุณค่าของความเป็นส่วนตัว ผลกระทบต่อชื่อเสียง เกียรติยศและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ องค์การวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง สื่อมวลชน และสถาบันการศึกษา จัดสัมมนาเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างต่อเนื่องประมาณ ๔ ครั้งต่อปี ซึ่งคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาเรื่องการเผยแพร่ภาพข่าวเหยื่ออาชญากรรมของสื่อมวลชนจะมีการพิจารณาในรายละเอียดและรูปแบบของการรณรงค์ในเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง

ประธานฯ ได้มอบหมายให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธานที่ประชุมแทนรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีการกิจที่ต้องไปปฏิบัติในช่วงเวลานี้

๕.๒ การดำเนินการ กรณีนายธีรชัย กอวรกุล ใช้สิทธิร้องเรียน เพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษาคดีที่นายธีรชัยฯ ฟ้องคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต่อศาลปกครองสูงสุดตามคดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๕๐/๒๕๔๔

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า เรื่องนี้เป็นกรณีที่นายธีรชัยฯ ได้ขอข้อมูลข่าวสารจากกรมธนารักษ์ แต่ได้รับแจ้งว่าไม่มีเอกสารจำนวน ๓ รายการ ซึ่งนายธีรชัยฯ ได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๔๕ ให้คณะกรรมการใช้อำนาจมาตรา ๓๓ ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เป็นผู้พิจารณาเรื่องนี้ และได้มีหนังสือแจ้งให้นายธีรชัยฯ ทราบว่าจากการตรวจสอบเชื่อว่าไม่มีเอกสารตามที่กรมธนารักษ์แจ้ง นายธีรชัยฯ ก็อ้างว่าการแจ้งผลดังกล่าวของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ไม่ได้เป็นการแจ้งผลของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่เป็นเพียงการตรวจสอบของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเท่านั้น จึงยังยืนยันให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตรวจสอบต่อไป ดังนั้นในการประชุมของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๗ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๕ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้รายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการฯ ทราบและคณะกรรมการฯ ก็ได้มีมติเห็นชอบให้ยุติ

เรื่องได้เนื่องจากผลการตรวจสอบมีความชัดเจนว่าไม่มีข้อมูล สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้มีหนังสือแจ้งนายธีรชัยฯ อีกครั้งหนึ่งเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๔๕ นายธีรชัยฯ ได้นำคดีนี้ฟ้องต่อศาลปกครองกลาง เพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาสั่งให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนเอง โดยขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตรวจสอบตามมาตรา ๓๓ ด้วย ซึ่งศาลปกครองกลางมีคำพิพากษายกฟ้อง นายธีรชัยฯ จึงได้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุดอีก

ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๘ ศาลปกครองสูงสุดก็ได้มีคำพิพากษาว่า ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาคำร้องเรียนของนายธีรชัยฯ และให้แจ้งผลการพิจารณาให้นายธีรชัยฯ ทราบภายใน ๖๐ วัน ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ โดยศาลได้พิพากษาสรุปว่า การดำเนินการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนซึ่งดำเนินการโดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้ความเห็นชอบนั้น เป็นการดำเนินการที่ไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ก็ไม่มีอำนาจในการให้ความเห็นชอบการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายนั้น จึงถือว่าคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการยังไม่ได้ดำเนินการตรวจสอบตามการร้องเรียนของนายธีรชัยฯ และยังได้มีคำพิพากษาว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการละเลยต่อหน้าที่ในการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนนี้ โดยควรตรวจสอบเพื่อให้ได้ความชัดเจนครบถ้วนก่อนจะพิจารณา และให้ระบุเหตุผลที่หักล้างถึงการมีอยู่ของเอกสารที่นายธีรชัยฯ อ้างถึงทั้ง ๓ ฉบับด้วย นอกจากนี้ยังให้จัดทำผลการพิจารณาเป็นคำวินิจฉัยตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เนื่องจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ ซึ่งเป็นการพิจารณาวินิจฉัยในฐานะคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท ซึ่งเรื่องนี้คณะกรรมการเฉพาะกิจตามมาตรา ๓๓ ซึ่งได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการแทนคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการก็ได้จัดประชุมไป ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๙ และ วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๙ โดยได้เชิญผู้แทนของกรมธนารักษ์มาให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม และได้ให้ฝ่ายเลขานุการฯ เข้าไปตรวจสอบเอกสารที่กรมธนารักษ์ด้วย ซึ่งพบว่าไม่มีเอกสารที่นายธีรชัยฯ ต้องการ คือเอกสารที่เป็นทะเบียนผู้ที่เช่าที่ราชพัสดุ นายชาย พัวไพบูลย์วงศ์ คณะอนุกรรมการฯ จึงขอเสนอผลการพิจารณาเรื่องนี้ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบว่า คณะอนุกรรมการฯ ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว และคณะอนุกรรมการฯ ได้แจ้งผลให้นายธีรชัยฯ ทราบแล้ว จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๕.๓ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นเวชระเบียนผู้ป่วย

ผู้ช่วยเลขาธิการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ตามที่ปรากฏเป็นข่าวในหนังสือพิมพ์มติชนเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๕ ว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข นายพินิจ จารุสมบัติ ได้รับปากกับเครือข่ายผู้เสียหายทางการแพทย์ว่า จะดำเนินการให้เวชระเบียนเป็นสิทธิของผู้ป่วย ข้อมูลการรักษาไม่ควรปกปิด ต้องเปิดเผยให้กับผู้ป่วย ซึ่งต่อมาแพทยสภาได้ให้ข่าวว่า ผู้ป่วยมีสิทธิขอข้อมูลในเวชระเบียนได้และแพทย์มีสิทธิที่จะคัดกรองข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ ๓ ออกก่อน เพราะมีความเสี่ยงต่อการถูกฟ้อง เนื่องจากการเขียนเวชระเบียนบางครั้งมีการพาดพิงถึงบุคคลที่ ๓ เพราะฉะนั้น เวชระเบียนยังต้องเป็นสิทธิของโรงพยาบาลไม่ใช่สิทธิของผู้ป่วย การเรียกร้องที่จะให้เวชระเบียนเป็นสิทธิของผู้ป่วยนั้นเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งกรณีนี้เป็นกรณีที่เกิดขึ้นเนื่องจากมีเด็กเสียชีวิตที่โรงพยาบาลสมุทรปราการ องค์กรเครือข่ายผู้เสียหายทางการแพทย์ได้ร้องเรียนเกี่ยวกับความบกพร่องของแพทย์ และการไม่ยอมเปิดเผยข้อมูลที่เป็นเวชระเบียนผู้ป่วย ทำให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขต้องออกมาขอโทษกับกรณีที่เกิดขึ้น โดยบอกว่าเป็นความผิดของแพทย์ จนเป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้งกับแพทยสภา นอกจากนี้เครือข่ายผู้เสียหายทางการแพทย์เคยร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้ดำเนินการดังนี้

๑. ให้พิจารณาออกกฎระเบียบเรื่องเวชระเบียนของผู้ป่วย ให้เป็นสิทธิของผู้ป่วยโดยสมบูรณ์ สามารถถ่ายสำเนาได้โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ

๒. ผู้ใดแก้ไข ผ่าฝืน จงใจปกปิด ทำลายเอกสารเวชระเบียนให้มีโทษทางอาญา โดยให้ใช้บังคับทั้งโรงพยาบาลของรัฐและโรงพยาบาลเอกชน

๓. สามารถที่จะถ่ายสำเนารายงานการประชุมของแพทยสภาในเรื่องร้องเรียนของผู้ป่วยได้

ในเรื่องนี้คณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน ได้เชิญผู้แทนแพทยสภามาร่วมประชุมเพื่อให้ข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ซึ่งมีนายแพทย์สมศักดิ์ เจริญชัยปิยะกุล รองเลขาธิการแพทยสภามาให้ข้อเท็จจริงว่า ขณะนี้แพทยสภาได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการในเรื่องสิทธิผู้ป่วยและการเปิดเผยเวชระเบียนแล้ว สำหรับรายงานการประชุมแพทยสภานั้น หากมีการร้องขอก็จะพิจารณาให้เป็นรายกรณีไป เนื่องจาก

เป็นการประชุมที่มีการแสดงความเห็นของกรรมการแพทยสภาด้วย ซึ่งต้องคุ้มครองข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง คณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนได้ให้คำแนะนำข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ทราบด้วยแล้ว ฝ่ายเลขานุการฯ จึงเห็นว่า เมื่อพิจารณาถึงข้อกฎหมาย ประกาศสิทธิผู้ป่วย รวมทั้งข้อบังคับของแพทยสภาแล้วเห็นว่า ผู้ป่วยควรจะสามารถขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับตนได้ ส่วนในความเห็นของแพทย์ที่อาจจะกระทบต่อบุคคลอื่น การเปิดเผยก็ต้องไม่เป็นการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น นอกจากนี้ยังเห็นว่าข้อมูลที่เป็นเวชระเบียนเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงเห็นควรเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อพิจารณาให้ได้แนวทางปฏิบัติ แล้วแถลงผลการพิจารณาต่อสาธารณชนต่อไป รวมทั้งควรมีหนังสือแนะนำการปฏิบัตินี้ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ปฏิบัติไปตามกฎหมายต่อไปด้วย จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

นายมานิจ สุขสมจิตร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องที่คณะกรรมการตามมาตรา ๓๓ ได้มีการพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่มีผู้ขอตรวจสอบเวชระเบียน ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ปรากฏว่าในการตรวจสอบครั้งนั้นเวชระเบียนได้หายไปโดยไร้ร่องรอย และเมื่อมีเรื่องนี้เกิดขึ้น ได้มีความเห็นกันว่าควรจะให้ประชาชนได้รับรู้และมีสิทธิในการขอตรวจดูเวชระเบียน การชี้แจงของนายกแพทยสภานั้น ถ้าไม่มีการแก้ไขทำความเข้าใจก็จะเข้าใจผิดกัน และเห็นว่าเวชระเบียนนอกจากพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ จะกำหนดว่าเป็นสิทธิของผู้ป่วยที่จะขอเปิดดูได้แล้ว ยังมีบัญญัติไว้ในคำประกาศสิทธิของผู้ป่วย ซึ่งลงนามโดยผู้นำขององค์กร ๕ องค์กรด้วยกัน คือนายกแพทยสภา นายกสภาพยาบาล นายกสภาเภสัช ประธานกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ และนายกทันตแพทยสภา โดยกำหนดว่า ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลการรักษาพยาบาลเฉพาะของตนที่ปรากฏในเวชระเบียนเมื่อร้องขอ นอกจากนี้ ข้อบังคับแพทยสภา ก็กำหนดว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมต้องไม่เปิดเผยความลับของผู้ป่วยซึ่งตนทราบมาเนื่องจากการประกอบวิชาชีพ เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากผู้ป่วย เพราะฉะนั้นก็เป็นสิทธิอย่างเต็มที่ที่ผู้ป่วยจะขอได้ ไม่ใช่แพทย์จะให้หรือไม่ให้ก็ได้ จึงควรจะมีการชี้แจงให้ประชาชนได้ทราบถึงระเบียบปฏิบัติ และกฎหมายที่มีอยู่ ส่วนผู้ที่รักษาเวชระเบียนนั้นจะพิจารณาอย่างไรก็ต้องดูตามกฎหมาย

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายรองพล เจริญพันธุ์) ให้ความเห็นว่า ควรจะเขียนว่าถ้ามีเหตุอันควรก็เข้าข่ายที่จะเปิดเผยต่อแพทย์ได้ แต่ไม่เข้าข่ายโดยทั่วไป จึงควรพิจารณา มาตรา ๒๕ วรรค ๒ ให้ชัดเจน

นายเชิรชัย ณ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า คำประกาศสิทธิของผู้ป่วยเหมือนกับเป็นสิทธิที่ค่อนข้างจะเด็ดขาดพอสมควร ซึ่งลงนามโดยผู้ที่อยู่ในวงวิชาชีพที่เห็นพ้องต้องกันแล้ว แต่ในคำประกาศสิทธิของผู้ป่วยไม่มีถ้อยคำที่ขอมให้แพทย์ใช้ดุลพินิจลบหรือปกปิดเวชระเบียนที่เกี่ยวกับความเห็นของตนเองในการรักษาพยาบาล

นายกิตติศักดิ์ ปรกิติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า โดยหลักจะเห็นว่า ข้อมูลในเวชระเบียนนั้นเป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วย แต่ถ้าพิจารณาพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จะพบว่า ข้อมูลประเภทนี้ นอกจากจะจัดเข้ามาตรา ๑๕ แล้ว ยังกำหนดหน้าที่พิเศษไว้ในมาตรา ๒๕ วรรค ๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อข้อมูลข่าวสารของผู้ป่วยว่า การเปิดเผยรายงานการแพทย์ที่เกี่ยวกับบุคคลใด ถ้ามีเหตุอันควร เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยต่อเฉพาะแพทย์ที่บุคคลนั้นมอบหมายก็ได้ เหตุผลในลักษณะนี้ จากการศึกษากฎหมายในประเทศต่างๆ บางกรณีจะไม่เปิดเผยกับผู้ป่วย แต่จะเปิดเผยเฉพาะกับแพทย์ที่ผู้ป่วยไว้วางใจ เพราะฉะนั้น บางเรื่องจะไม่เปิดเผยกับผู้ป่วยโดยตรง อย่างไรก็ตามยังมีความเห็นว่า ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับตน

สำหรับในเวชระเบียนผู้ป่วยในส่วนที่เกี่ยวกับการบันทึกการรักษา มีปัญหาว่า ข้อมูลหรือข้อวินิจฉัยทางการแพทย์ เป็นข้อมูลของผู้ที่วินิจฉัยหรือไม่ หรือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติหน้าที่ของทางราชการ จะถือเป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ความเห็นไม่ได้ และในกรณีที่ราชการเปิดเผยข้อมูลและการเปิดเผยข้อมูลนั้นไปกระทบต่อส่วนได้เสียของบุคคลที่พึงได้รับการคุ้มครองก็จะมีประเด็นต่อไปอีกว่า ถ้าเป็นเรื่องการปฏิบัติราชการปกติ ก็ไม่ต้องถามเพราะเห็นว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการต้องรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตน จึงเห็นว่าควรพิจารณาเรื่องนี้ให้รอบคอบ

นายชูชัย สุภวงส์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า เพื่อไม่ให้เรื่องนี้เกิดความยุ่งยาก เพียงนำข้อความของมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ทั้งวรรค ๑ และวรรค ๒ แลลงออกไป

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายรองพล เจริญพันธุ์) ให้ความเห็นว่า ควรให้คณะอนุกรรมการฯ ไปทบทวนมาตรา ๒๕ วรรค ๒ และนำข้อสังเกตของนายเชิรชัย ณ นคร ไปทบทวนอีกครั้งหนึ่ง

นายมานิจ สุขสมจิตร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า เรื่องนี้ถ้านำไปทบทวนก็อาจจะเลยกำหนดความสนใจของประชาชนไปแล้ว และเห็นว่าเรื่องนี้ เป็นเรื่องที่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ไม่ทราบว่ามีกฎหมายมาตรา ๒๕ ดังนั้น เพียงแต่แจ้งให้ทราบว่ากฎหมายมาตรา ๒๕ ก็น่าจะเป็นการเพียงพอ

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้ความเห็นว่า ฝ่ายเลขานุการฯ ไม่ได้พิจารณา มาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ด้วย แท้จริงแล้วไม่ได้มีสิทธิโดยสมบูรณ์ที่จะไปขอได้ ถึงแม้จะเป็นข้อมูลของตนเองบางครั้งถ้าเข้าเงื่อนไขตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕

นายกิตติศักดิ์ ปรกิติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า เวชระเบียนมี ๒ ส่วนคือ ส่วนที่เป็นประวัติสุขภาพซึ่งควรเป็นสิทธิของผู้ป่วยตามกฎหมายที่จะขอทราบได้ แต่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจะพิจารณาไม่ให้ก็ได้ในกรณีที่เห็นว่าอาจจะไม่เป็นผลดีกับผู้ป่วย ในส่วนที่เกี่ยวกับรายงานการแพทย์ รายงานบันทึกการรักษาของแพทย์ ก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่จะต้องพิจารณาตามมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ วรรค ๒

นายชูชัย สุภวงศ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า การที่จะมีมติออกไป คงจะต้องชี้แจงต่อสาธารณชนเพื่อจะได้รับรู้ว่าประชาชนมีสิทธิแค่ไหนอย่างไร และแจ้งให้แพทย์สภา ทราบในฐานะที่เป็นองค์กรตัวแทนของแพทย์ว่า การที่นายกแพทย์สภาออกมาชี้แจงนั้น มีความคลาดเคลื่อนอย่างไร สำหรับกระทรวงสาธารณสุขเห็นว่า เมื่อส่งไปที่กระทรวงสาธารณสุข ก็จะต้องทำหนังสือเวียนไปทุกโรงพยาบาลทั่วประเทศ เพื่อให้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเรื่องนี้ เพราะฉะนั้น เอกสารนี้จะต้องรอบคอบรัดกุมพอสมควร ส่วนประเด็นที่ต้องการชี้แจงต่อสาธารณชนโดยเร่งด่วนใน ขั้นนี้ควรพิจารณาให้ชัดเจนก่อนที่จะแจ้งสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยอาจจัดเวทีที่จะทำ ความเข้าใจร่วมกันระหว่างแพทย์สภา กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการ และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อร่วมกันทำความเข้าใจ

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายรองพล เจริญพันธุ์) ให้ความเห็นว่า อาจจัดในรูปแบบ เวทีเล็กๆ มีผู้เข้าร่วมประมาณ ๑๐๐ คน แล้วเผยแพร่ออกไปว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการ จะจัดขึ้นภายในเดือนมกราคมนี้ โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาร่วมแสดงความคิดเห็น

นายกิตติศักดิ์ ปรกิติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า ถ้าพิจารณาจาก เอกสารพอจะสรุปได้ว่า คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า ในเวชระเบียนมีข้อมูลอย่างน้อย ๓ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ เป็นประวัติสุขภาพของผู้ป่วย เป็นข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจะพิจารณาเปิดเผย ตามกฎหมายคือมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และเป็นสิทธิที่เจ้าของข้อมูลมีสิทธิขอได้ แต่เจ้าหน้าที่อาจพิจารณา ไม่ให้ดูก็ได้ แต่ต้องมีเหตุผล ส่วนที่ ๒ เป็นส่วนที่เป็นรายงานทางการแพทย์ ความเห็นของแพทย์ต่อ

อาการผู้ป่วยหรือแนวทางในการรักษาผู้ป่วย เจ้าหน้าที่ก็ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ วรรค ๒ คือ จะเปิดเผยกับแพทย์ซึ่งผู้ป่วยไว้วางใจได้ ส่วนที่ ๓ เป็นส่วนซึ่งไม่ใช่เป็นเพียงประวัติสุขภาพและไม่ใช่เป็นเพียงรายงานการแพทย์ แต่เป็นส่วนที่หากเปิดเผยจะกระทบประโยชน์ได้เสียของบุคคลอื่น ในกรณีเช่นนี้หากแพทย์เห็นสมควรหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นสมควรก็ต้องพิจารณาให้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗

มติ ที่ประชุมมีมติให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จัดเวที แสดงความคิดเห็นระหว่างแพทย์สภา กระทรวงสาธารณสุข คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นเวชระเบียนผู้ป่วย ภายในเดือนมกราคม ๒๕๔๕ โดยเชิญผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสื่อมวลชนเข้าร่วมรับฟังและให้แถลงข่าวนี้ด้วย

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายรองพล เจริญพันธุ์) ให้ความเห็นว่า ในวาระที่ ๕.๔ เป็นเรื่องการพิจารณาอุทธรณ์ของนายชูชัย ศุภวงศ์ ซึ่งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่ร่วมประชุมในวันนี้ด้วย จึงขอเข้าไปพิจารณาในวาระที่ ๕.๕ ก่อน เมื่อพิจารณาในวาระที่ ๕.๕ เรียบร้อยแล้ว จึงขอเชิญนายชูชัย ศุภวงศ์ ออกจากห้องประชุมเพื่อ พิจารณาในวาระที่ ๕.๔ ต่อไป

๕.๕ ผลการพิจารณาคดีของศาลปกครอง กรณี การรถไฟแห่งประเทศไทย ยื่นฟ้องคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย คณะที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองกลางตามคดี หมายเลขดำ ที่ ๓๗๕/๒๕๔๔

ผู้ช่วยเลขาธิการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบผลการพิจารณาคดีของศาลปกครองกรณีการรถไฟแห่งประเทศไทยว่า สืบเนื่องจากการที่บริษัทวิลาวัณย์ ได้ยื่นขอเสนอราคาในการประกวดราคาโครงการพัฒนาที่ดิน แต่ไม่ได้รับสิทธิการเช่าที่ดิน จึงได้ขอ ข้อมูลจากการรถไฟแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับการพิจารณาผลการประกวดราคา แต่การรถไฟปฏิเสธ ซึ่งต่อมาคณะกรรมการวินิจฉัยฯ สาขาสังคมฯ ก็ได้มีคำวินิจฉัยให้การรถไฟแห่งประเทศไทย เปิดเผย ข้อมูลตามคำขอแต่การรถไฟแห่งประเทศไทยไม่ปฏิบัติตาม และได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ต่อศาลปกครองกลางโดยขอให้ศาลเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ โดยในการพิจารณา ของศาลปกครองชั้นต้น ก็ได้มีคำวินิจฉัยไม่รับคำฟ้องไว้โดยเห็นว่า การที่คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้ออก คำสั่งให้การรถไฟแห่งประเทศไทยเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เป็นการตรวจสอบและควบคุมในการออกคำสั่ง

ทางปกครอง ซึ่งถือเป็นกระบวนการภายในของฝ่ายปกครองที่เป็นที่สุด การรถไฟซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่
ชั้นต้นในการออกคำสั่งทางปกครอง จึงมิใช่เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง
แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งต่อมาการรถไฟแห่งประเทศไทยได้อุทธรณ์คำสั่งศาล
ปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ ศาลปกครองสูงสุดก็ได้ยื่นตาม
คำสั่งศาลปกครองกลาง โดยเห็นว่าคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้ใช้อำนาจวินิจฉัยตามที่มิกฎหมาย
บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงเป็นการควบคุมตรวจสอบการใช้
ดุลพินิจต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐชั้นต้น ผลของคำวินิจฉัยย่อมเป็นที่ที่สุดการรถไฟแห่งประเทศไทยต้อง
ปฏิบัติตาม

จากกรณีดังกล่าว ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาเห็นว่า แม้ศาลจะมีคำพิพากษาไว้
เป็นแนวทางแล้วแต่ไม่อาจถือเป็นหลักประกันหรือสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนได้อย่างชัดเจนว่า
การฟ้องคดีต่อศาลปกครองในทำนองเดียวกันนี้จะไม่เกิดขึ้นอีก หากยอมให้หน่วยงานฟ้องได้ย่อมจะมี
ผลกระทบต่อ การปฏิบัติตามคำวินิจฉัยและสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติห้ามหน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครอง เพื่อเพิกถอน
คำวินิจฉัยกรณีคณะกรรมการวินิจฉัยฯ มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลแก่ผู้อุทธรณ์
หากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเห็นว่า ยังไม่ควรนำเสนอเป็นมติคณะรัฐมนตรี ก็อาจจะ
ให้สำนักงานฯ มีหนังสือแจ้งเวียนชักซ้อมให้ทุกส่วนราชการในสังกัดฝ่ายบริหาร ถือปฏิบัติตาม
คำวินิจฉัยโดยเคร่งครัดภายใน ๑ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำวินิจฉัย และกำชับว่าหากหน่วยงานราชการ
ใดไม่ปฏิบัติตาม จะมีความผิดเป็นการฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๒ ผู้ที่
รับผิดชอบต้องถูกดำเนินการทางวินัย พร้อมแนบสำเนาคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดไปให้ทราบ
เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายรองพล เจริญพันธุ์) ให้ความเห็นเห็นว่า เรื่องนี้ควร
เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีมติห้ามหน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพราะไม่มีประโยชน์ที่จะแจ้ง
เวียนเพื่อชักซ้อมความเข้าใจอีก

นายกิตติศักดิ์ ปรัตถิ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นเห็นว่า คำพิพากษาของ
ศาลปกครองสูงสุดที่ได้พิพากษาย้ำว่า ผลของคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล
ข่าวสารย่อมเป็นที่ที่สุด การรถไฟแห่งประเทศไทยต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม
๒๕๔๒ และมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติให้ดำเนินการภายใน ๑ วัน ผู้ฟ้องคดีในฐานะหน่วยงานของ

รัฐซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาจึงต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบดังกล่าว และการรถไฟแห่งประเทศไทยจะต้องถูกตัดเดือนเพราะเห็นชัดว่าขัดต่อมติคณะรัฐมนตรี

มติ ที่ประชุมมีมติให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติห้ามหน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยต่อศาลปกครอง

๕.๔ ผูุ้ทธรณ์ขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณามาตรการบังคับใช้กฎหมายตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และพิจารณามาตรการที่เหมาะสมเพื่อให้ผูุ้ทธรณ์ได้รับการคุ้มครองสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า เรื่องนี้เป็นกรณีที่นายชูชัย ศุภวงศ์ ได้ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริงต่อสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งต่อมาได้รับการปฏิเสธ จึงไดุ้ทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยสาขาสังคม องค์คณะที่ ๑ เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย และได้มีคำวินิจฉัยเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๘ ให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร แต่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนก็ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่คณะกรรมการวินิจฉัยได้มีคำวินิจฉัยไป นายชูชัย ศุภวงศ์ จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๘ ถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ไม่ได้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัย จึงขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณามาตรการบังคับใช้กฎหมายตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้พิจารณามาตรการที่เหมาะสมเพื่อให้ นายชูชัย ศุภวงศ์ ได้รับการคุ้มครองสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ประสานงานไปที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแล้ว ปรากฏว่าสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๘ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารว่าได้นำเรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เสนอประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแล้ว หากประธานกรรมการสิทธิมนุษยชน

แห่งชาติได้พิจารณาเป็นประการใดจะได้แจ้งให้ทราบต่อไป แต่ขณะนี้ยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาของประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดังกล่าว

ในเรื่องนี้ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้พิจารณาตามคำร้องของนายชูชัย ศุภวงศ์ แล้วเห็นว่า การที่นายชูชัย ศุภวงศ์ ได้ขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๒ นั้นเห็นว่า ในมาตรา ๓๒ เป็นกรณีที่กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีอำนาจเรียกให้บุคคลมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งวัตถุเอกสารหรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณา ซึ่งเป็นขั้นตอนในการเรียกมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเท่านั้น เมื่อการอุทธรณ์ได้เสร็จสิ้นกระบวนการไปแล้วจึงไม่อยู่ในขอบอำนาจของมาตรา ๓๒ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไม่มีอำนาจเรียกข้อมูลข่าวสาร และเรียกประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมาชี้แจงและบังคับให้มีการปฏิบัติตามคำวินิจฉัย สำหรับกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัย แม้จะมีลักษณะเป็นการฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ ที่ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยโดยเคร่งครัดภายใน ๗ วัน แต่เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นส่วนราชการสังกัดรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ สถานะของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงเป็นส่วนราชการสังกัดรัฐสภามีใช้หน่วยงานในกำกับของฝ่ายบริหาร กรณีนี้จึงไม่อาจใช้อำนาจทางฝ่ายบริหารดำเนินการบังคับหรือลงโทษทางวินัยต่อผู้ฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีในกรณีดังกล่าวได้ ฝ่ายเลขานุการฯ จึงเห็นควรมีหนังสือแนะนำนายชูชัย ศุภวงศ์ว่า ให้ไปใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองต่อไป ทั้งนี้ตามนัยมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ อย่างไรก็ดี ปัจจุบันมีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหลายกรณีที่วินิจฉัยให้องค์กรอิสระอื่นๆ เช่น คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และคณะกรรมการการเลือกตั้งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ แต่องค์กรอิสระดังกล่าวยังอ้างความเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญไม่ยอมเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยมาโดยตลอด ฝ่ายเลขานุการฯ จึงเห็นควรให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ พิจารณามาตรการที่เหมาะสมสำหรับองค์กรอิสระ โดยใช้กรณีนี้เป็นกรณีตัวอย่างเพื่อคุ้มครองสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า ตามที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พิจารณาว่า ลักษณะการปฏิบัติงานของกรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีลักษณะเป็นการฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีอาจจะไม่ถูกต้อง แม้จะเห็นว่าสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่ใช่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพราะไม่ได้อยู่ได้บังคับ อย่างไรก็ตามประเด็นที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต้องพิจารณาคือ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือไม่ กรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารหรือไม่ ซึ่งในเรื่องนี้ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้เคยวินิจฉัยไว้ในหลายกรณีว่า อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายข้อมูลข่าวสาร แต่ก็ยังเป็นข้อถกเถียงกันมาตลอด และไม่มี การปฏิบัติตาม สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงเสนอให้ฟ้องเป็นคดีปกครองต่อไป

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายรองพล เจริญพันธุ์) ให้ความเห็นว่า จะมีหนังสือแนะนำให้นายชูชัย ศุภวงศ์ ให้ไปดำเนินคดีปกครอง ส่วนคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการก็ควรมีหนังสือแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใน ๗ วัน เมื่อครบ ๗ วันแล้วจึงจะดำเนินการต่อไป

นายธีรชัย ฒ นกร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาถือเป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๐ เพราะฉะนั้น สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก็อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายฉบับนี้ เพียงแต่คำวินิจฉัยจะผูกพันกรมการสิทธิมนุษยชนฯ หรือไม่

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายรองพล เจริญพันธุ์) ให้ความเห็นว่า เคยมีการตีความโดยกรมการวินิจฉัยฯ หลายครั้งแล้วว่าอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติฉบับนี้ จึงควรมีหนังสือแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยภายใน ๗ วัน

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า เรื่องการไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยเป็นการฝ่าฝืนไม่ให้ข้อมูลตามที่คณะกรรมการวินิจฉัยฯ มีคำสั่งเป็นการละเมิดอำนาจทางกฎหมายของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีโทษทางอาญา จึงเห็นว่าคณะกรรมการฯ ต้องมีมติให้ดำเนินการถ้าไม่ดำเนินการคณะกรรมการฯ ต้องรับผิดชอบเอง

มติ ที่ประชุมมีมติให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการ ดังนี้

๑. มีหนังสือแจ้งนายชูชัย ศุภวงศ์ ให้ไปดำเนินคดีทางศาลปกครอง และให้ถือกรณีนี้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับองค์กรอิสระอื่นๆ ต่อไป

๒. มีหนังสือแจ้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยภายใน ๑ วัน หากพ้นกำหนดจึงจะดำเนินการต่อไป และจะได้รายงานให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบต่อไป

๕.๖ นายอุทิศฯ ร้องเรียนสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เกี่ยวกับบริษัทการบินไทย จำกัด ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสาร และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการปฏิเสธการขอข้อมูลตามมาตรา ๕

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ได้รายงานเรื่องนายอุทิศ เหมวงศ์ถึก ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี โดยหนังสือร้องเรียนฉบับนี้ได้เรียนนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ประธานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่า ด้วยข้าพเจ้านายอุทิศได้ยื่นร้องเรียนต่อสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเกี่ยวกับบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่ก็ยังไม่ได้รับคำวินิจฉัยจากสำนักงานฯ ว่าดำเนินการอย่างไร ไม่ได้แจ้งให้ข้าฯ ได้ทราบเลย ตลอดจนข้าฯ ได้ขอข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๕ ของสำนักงานฯ ก็ได้รับการปฏิเสธ และแม้ข้าฯ ได้แจ้งให้ทางสำนักงานฯ ดูข้อกำหนดแล้วก็ตามว่าหน่วยงานของรัฐต้องจัดให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ แต่เจ้าหน้าที่และผู้อำนวยการก็ยังคงไม่ดำเนินการ ข้าฯ จึงได้แจ้งความไว้ที่สถานีตำรวจภูธรดุสิต ให้ดำเนินคดีกับบุคคลดังกล่าวตามสำเนาที่แนบท้าย ดังนั้นในวันนี้ข้าพเจ้าจึงขอร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อพิจารณาลงโทษทางวินัยกับบุคคลดังกล่าว ทั้งๆ ที่มีหน้าที่จะต้องกำกับหน่วยงานอื่นให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ แต่ตนเองกับละเมิดพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเสียเองซึ่งไม่ควรให้อย่างยิ่ง

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายรองพล เจริญพันธุ์) ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า เรื่องนี้นายอุทิศฯ ได้เข้าไปขอข้อมูลข่าวสารกับบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๘ และในวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๘ ก็มาร้องที่สำนักงานฯ ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาเรื่อง

ร้องเรียนได้มีมติให้ฝ่ายเลขานุการฯ ไปประสานงานกับนายอุทิศฯ และเห็นว่าเรื่องนี้ ควรจะต้องให้เวลาบริษัทการบินไทยฯ ระยะเวลาหนึ่งก่อนจึงจะถือว่าล่าช้าแต่นายอุทิศฯ ก็มาร้องต่อที่ประชุมในวันนี้เพื่อขอให้ดำเนินการทางวินัยกับบุคคลดังกล่าว

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ชี้แจงว่า นายอุทิศฯ ได้ขอเอกสารรายชื่อและวิธีการทำงานของคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียน ซึ่งสำนักงานฯ ได้ให้นายอุทิศฯ ไปแล้ว และมีข้อสังเกตว่า นายอุทิศฯ เมื่อมาขอข้อมูลจะต้องการได้ทันทีโดยไม่ใช้เวลาเจ้าหน้าที่ ซึ่งสำนักงานฯ ก็พยายามหาให้ถ้าเป็นเรื่องที่ให้ได้ก็จะให้ทันที

มติ ที่ประชุมรับทราบและมีมติเร่งรัดให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการประสานกับนายอุทิศฯ และดำเนินการเรื่องร้องเรียนการขอข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๘ ของนายอุทิศฯ ต่อไป

๕.๓ สรุปผลการประชุมสัมมนาผู้บริหารระดับสูงซึ่งรับผิดชอบงานข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ

ผู้ช่วยเลขานุการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการประชุม ครั้งที่ ๑๐/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๘ ได้รับทราบและเห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจัดประชุมสัมมนาผู้บริหารระดับสูงซึ่งรับผิดชอบงานด้านข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและแผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๑ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะนำผลจากการประชุมสัมมนาดังกล่าวมาประกอบการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้จัดประชุมสัมมนาผู้บริหารระดับสูงซึ่งรับผิดชอบงานด้านข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ จำนวนประมาณ ๕๕๐ คน ในวันศุกร์ที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๘ ณ ห้องประชุม ESCAP HALL อาคารสหประชาชาติ โดยใช้งบประมาณในการดำเนินการจากสถาบันเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ แห่งประเทศแคนาดา (CIDA) และมูลนิธิวิเทศพัฒนา ในวงเงิน ๕๕๕,๐๐๐ บาท (ห้าแสนห้าหมื่นห้าพัน บาทถ้วน)

การประชุมสัมมนาดังกล่าวได้เสร็จสิ้นแล้ว ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำสรุป รายงานผลการประชุมสัมมนาเสนอเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการจะนำผลจากการประชุมสัมมนาดังกล่าวมาประกอบการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ต่อไปด้วย

มติ ที่ประชุมรับทราบและเห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

นายนคร เจริญรักษ์

ผู้จดยานงานการประชุม